

כמו"כ שאל הרב רסקין אם להוסיף (בתרגום הני"ל) את שיחת כ"ק אדי"ש משנת תשל"ז בנוגע לתניא בערבית. ועי"ז הואיל הרבי לענות: **"בהוספה בסופו"**.

כן שלח לו הרבי ג' מטבעות של חצי דולר מכסף טהור וכתב: **"מצורף בזה לצדקה (החילוף) במדינתם"**.

במענה לבקשת ברכה ליהודי שחלה במחלה נדירה ומאושפז ב"בית רפואה": **"בדיקת התמלין (בפרט של יד) והמז' דיוק בכשרות האכו"ש, אזכיר עה"צ"**.

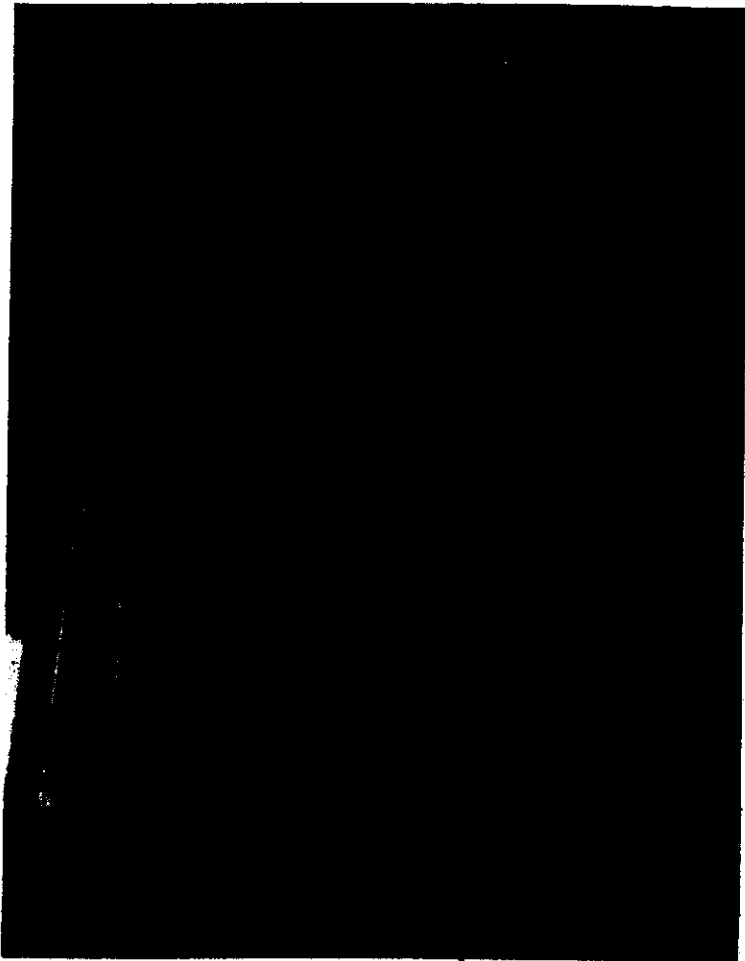
לאי מאני"ש כתב הרבי: **"הוספה בבטחון ובמילא בשמחה, אעה"צ"**.

איש תקשורת מאה"ק כתב לרבי מספר שאלות, ובין השאר שאל מדוע אין הוא עולה לא"י. הלה ציין גם בתוך הדברים כי הוא רואה את עצמו כיהודי חילוני. בין השאר כתב הרבי (חלקה האחרון של התשובה אינו מדוייק):

"...כל איש ישר הולך ושנראה לו שיכול לעשות משהו לזולתו — עליו החובה להיות נמצא במקום שיכול למלאות הני"ל ובמידה הכי גדולה ולא במקום שנוח לו יותר.

בעת מ"ת גזר בורא העולם וכל אשר בו — ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש ומאז בטלה מציאות דיהודי חילוני, אלא שנתן השם הבחירה לאדם: המתנהג יומית ו"אוכל" רק "מאכלים" בריאים המחזקים אותו בגו"ר, או ש"אוכל" גם "מאכלים" מזיקים בכל — כיון שמכוסים ב"שכבת סוכר", וד"ל".

ניסן



את ימי החג עשה הרבי בספריה

יום ג', א' (ר"ח) ניסן

לפנות ערב יצא הרבי לשאיבת "מים שלנו", עבור המצות שייאפו מחר ויישלחו ע"י הרבי לרחבי תבל. לפני כן חובר צינור לבאר הסמוכה ל-770, כשבראש הצינור הותקן ברז (על יד הכניסה לסוכת הרבי). כן העמד שולחן עטוף בנייר עליו הונחו ספל וכדי זכוכית עבור המים. בשעת השקיעה (6:25 לערך) יצא הרבי מחדרו ניגש לשולחן ובדק את הכלי הגדול שהי' מונח שם. אח"כ נטל את הספל, שטף אותו במים ולאחר מכן מילא אותו ושפך ממנו – בשלשה שפיכות – לכד הגדול. הרים את הכד והוריקו ואח"כ מילא את הספל שלש פעמים ושפך לכד הגדול. במשך זמן זה, שרו אנ"ש והת' "אלי אתה ואודך", כנהוג.

לקראת תפלת ערבית פורסם מכתבו הכללי של הרבי לקראת חג הפסח. במכתב עומד הרבי על ענינה המיוחד של שנת העיבור – שהינה פרט ממצות "קידוש החודש", מצווה עלי' נצטוו ישראל ביום זה כהקדמה ליצי"מ. הלוח היהודי בו קשור עיבור השנים מביא בחשבון גם את השמש, אף, שבכלל "ישראל מונין ללבנה" – מהלך הירח. השמש הזורחת ומאירה יום יום באותו אופן, ללא כל שינוי – מסמלת **אחידות ויציבות** – ובעבודת ה' ענינים החוזרים ונשנים תמיד, מצוות שבכל יום. הלבנה המתחדשת מדי חודש (ומכאן גם השם "חודש") מסמלת **תמורה והתחדשות** – עניני תומ"צ הבאים מזמן לזמן כמצוות שבתות ויו"ט. ושניהם – השמש והלבנה – הכרחיים ומשלימים זה את זה.

יום ד', ב' ניסן (הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע)

נסע ל"אוהל".

בדרכו למקוה, בבקר, דיבר ע"י המכונית מספר דקות עם ר' שלום מרוזוב (משפיע בישיבה ב-770).

יום ה', ג' ניסן

בתפילת מנחה, בעת חזרת השי"ץ, קרא הרבי בפרשת הנשיא והיה"ר שלאחריו.

* * *

במשך השבוע נערכו ב-770 שיפוצים. בין השאר ריצפו מחדש את ביהמדי"ר הגדול וכן צבעו בחדרים הסמוכים.

מאחורי בנין הספרי"י, במקום בריכת ה"תשליך", הוכשר המקום לבניית חדר נוסף (והשמועה אומרת כי הוא מיועד עבור הרבי – שישתה בו בשבתות).

מטעם צא"ח העולמי נערך מכתב (בר"ח ניסן) לכללות אנ"ש, בדבר התעוררות ותוספת בלימוד התורה ובמבצעים לקראת י"א ניסן, הרבי הואיל להגיה את המכתב ואף העיר מספר הערות.

מוצש"ק פ' מצורע, אור ליום א', ו' ניסן

לפני כניסת הרבי לתפילת ערבית, נגנו ב"זאל" את הניגון החדש, ממזמור פ"ג בתהלים, על הפסוק "וידעו כי אתה שמך השם לבדך עליון על כל הארץ" (בלחן שחיבר ר' שלום ש"י ברוכשטט). גם כשיצא הרבי לנסוע לביתו שרו ניגון זה ואז אף סימן הרבי להגברת השירה.

יום א', ו' ניסן

מספר דקות לאחר תפילת מנחה יצא הרבי בלווי חברי המזכירות לבנין הספריי, שם הפריש חלה מהמצות הנשלחות היום לאה"ק.

לאחר מכן פנה להרב יודקין, השליח להבאת המצות לאה"ק, ונתן לו מכתב כללי מרי"ח ניסן ושטר של 1000 שקל לצדקה באה"ק, באמרו, כי את המצות יחלק, כרגיל, הי"ועד הרוחני של כפר חב"ד. כמו"כ מסר לו הרבי שטרות כסף שיחולקו (לאני"ש, ולחיילי צה"ל), ע"מ לתתם לצדקה. שוב, כרגיל, עיי"י הי"ועד.

גם לר' יקותיאל ראפ מארגן המשלוח נתן הרבי מכי כללי ו-1000 שקל (כני"ל). כמו"כ התעניין הרבי בזמני ההמראה והנחיתה (לפי שעון ישראל). בינתיים נארזו חמשת הארגונים והוכנו למשלוח. בהזדמנות זו הוציא ר' יקותיאל ש"י שני טפסים ממהדורת התניא שהודפסה בנמל התעופה קנדי ומסרם לרבי. הרבי שאל אם כבר קיבל \$20, והורה לו למסור אח"כ במזכירות את מספר הטיסה, באחלו שיהי "בהצלחה רבה ומופלגה".



הרבי עומד כפתח הספריה. מלווה במבטו את חבילות המצות

לאחר שיצאו הבחורים ועובדי הספריי, והעמיסו את ארגזי המצות על המכונית, יצא הרבי למרפסת שלפני הבנין וחיכה עד שנסעו. גם לאחר מכן, כשעצרה המכונית ברמזור לפני היציאה מכביש השירות (הכביש הסמוך ל-770) — חיכה הרבי, שהגיע בינתיים לשביל הכניסה ל-770, עד שנעלמה המכונית מהעין.

אחרי תפילת ערבית, נכנס אל הרבי, הרב בערל ש"י ליווי ושהה שם מספר דקות. בין השאר מסר הלה אלבום ובו תמונות של כל קברי נשיאינו אותם צילם במסעו ברוסיי. הרבי החזיר לו את התמונות וביקשו לכתוב על גבי כל אחת מהן את הזמן והמקום בו נעשתה.

יום ב', ז' ניסן

אחרי קריאת התורה חיכה ב"גן-עדן התחתון" (בהוראת המזכיר ריליג) ר' יקותיאל ש"י ראפ, וכשנכנס שאל אותו הרבי אם הגיעו חבילות המצות למטוס סגורות וחתומות. כשהשיב בחיוב הואיל הרבי להוציא מכיסו שני שטרות של \$20 ונתנם לו, וכן בירכו באריכות (בכמה ענינים).

יום ג', ח' ניסן

הרב יצחק דוד גרוסמן (רב מגדל העמק באה"ק, וראש מוסדות "מגדל אורי"), נכנס היום ל"גן עדן התחתון". הרבי נתן לו מצות עבור ליל הסדר הכללי שהוא עורך בעירו, וכן שוחח עמו מספר דקות.

יצויין, כי לאירוע זה קדמה תשובה של הרבי אשר התייחסה לכמה שאלות של הרב גרוסמן.

בין השאר, שאל הרב, כיצד לנהוג עם אחד מתלמידיו שבא עמו מאה"ק על מנת ללמוד במקום, ועתה הוא יושב שבעה (ל"ע) כשנודע שאביו נפטר. בענין זה ענה הרבי שהתלמיד יתזור לארץ ביחד עם רבו, כי וודאי מיד כשהרב יסע יתגעגע אליו, בפרט עתה כשנמצא בסביבה חדשה.

כמו"כ כתב הרבי שיתן לרב מצות, כמסופר, וציין שמהמצות הופרשה חלה. אגב, הרבי כתב מיוחד בקשר ל"דינערי" שנערך בימים אלו לטובת מוסדות "מגדל אור" שבהנהלת הרב גרוסמן.

יום ה', י' ניסן, ערב יום הבהיר י"א ניסן

אחרי קריאת התורה נכנס ל"גן עדן התחתון" רמ"ד טלישבסקי, שחזר משליחות במכסיקו, ובירך את הרבי. הרבי הודה לו, ואמר: יישר כח, וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

לאחר תפילת ערבית המתינו לרבי ב"גן עדן התחתון", קבוצה של זקני אני"ש, וכשנכנס הרבי פתח הרב מ.פ. ש"י כץ בברכה ארוכה וסיימה בתקוה שנוכה לביאת משיח צדקנו, נאו! הרבי השיב בברכה, שבה אמר, בין השאר, כי המשמעות ההלכתית של דברי הרמב"ם אודות הגאולה העתידה שתהי באופן של "מיד הן נגאלין" — הינה "מיד" בפועל, הרבה פחות מאשר מספר

ימים... הברכה הוגהה כעבור מספר ימים ע"י הרבי (ונדפסה בסוף "ליקוט מכתבים כלליים לחגה"פ"י).

* * *

לקראת ההתוועדות הגיע קהל עצום שמילא את ביהמ"ד מפה לפה עוד משעות הערב המוקדמות. בהתוועדות השתתפו רבנים מחוגים שונים ואישי ציבור רבים. וכמו שאר ההתוועדויות ה"גדולות" היא גם שודרה ברדיו ובטלוויזיה. במשך כשעה לפני ההתוועדות החל חדר התיקשורת להשמיע ברמקול את שני הניגונים החדשים על הפסוק "וידעו כי אתה וגוי" (תהלים מזמור פ"ג).

בשעה 30:9 נכנס הרבי להתוועדות, מלווה בשירת הניגון החדש "וידעו כי אתה וגוי".

הרבי פתח בביאור מאמר חז"ל: "פותחין בברכה" והדגשתו בחודש ניסן, שבו מעלה מיוחדת בענין הברכה, כיון שתיבת ניסן (שני נוני"ן) מורה על ניסי ניסים — המשכת ברכה שלמעלה מטבע העולם.

בין שיחה זו לשאחריי, ניגש יהודי שישב על הבמה ומסר פתק לרבי. הרבי הניחו בסידורו והמשיך לדבר עמו כדקה, תוך שהוא מחזיק את ידו הקי' ביד הנ"ל. אחר מסר הרב יאלעס שישב ליד הרבי פתק, הרבי קרא בו, הניחו בסידור ושוחח עמו מספר דקות.

בשיחה השני' דובר אודות חשיבות החינוך, שחובתו מתחילה כבר מצאת התינוק לאויר העולם. בהקשר לכך, אמר הרבי, כי הדרך היחידה לחנך את הנוער לערכים של צדק ויושר, היא ע"י ביסוס החינוך בבתי הספר על ההכרה בבורא העולם ומנהיגו. הרבי דיבר באריכות אודות "רגע של שתיקה" שיש לקבעו בחוק, ושיהיה מיועד למחשבה אודות הבורא בפתיחת יום הלימודים. הרבי הסביר שהוצע "רגע של שתיקה" דווקא ולא תפלה, כדי למנוע ויכוחים בין דתות שונות. כך גם יקחו ההורים חלק בדבר, שכן יצטרכו להסביר לילד על מה עליו לחשוב ברגע זה והדבר ישפיע עליהם שיתחילו לדאוג גם למזונו הרוחני של הילד.

בחלקה השני של השיחה, הביע הרבי תודה וברכה לממשלת ארה"ב על האיחולים והברכות (ליום הולדתו), אותם קישרו בהדגשת חשיבות החינוך וקיום ז' מצוות בני נח. בהתאם לכך, המשיך הרבי, הברכה העיקרית המגיעה לבית המחוקקים ובראשם נשיא המדינה, היא שיצליחו לנצל את כחם כדי להפיץ צדק ויושר במדינה ובעולם כולו, ע"י קיום שבע מצוות בני נח.

בשיחה השלישית, עמד הרבי על דיוק הזמן בו ארע ביטול גלות מצרים "ויהי בחצי הלילה" ויצאת מצרים "בעצם היום הזה" — בחצי היום. ההוראה מכך, אמר הרבי, שגם במצב שנדמה כחושך ואפילה — חצי הלילה — ביכולתו של יהודי לצאת מן המיצרים, להבקיע ולבטל את ה"חושך". לאידך, גם יהודי שעבודתו בתומ"צ היא בתכלית השלימות — "בחצי היום"

צריך לצאת מן המיצרים (דקדושה), להתייגע ולהוסיף ענינים חדשים בלימוד התורה וחיות מחודשת בקיום המצוות (הדברים נתבארו בהרחבה במכתב הכללי מיום י"א ניסן).

בין השיחות ניגש לרבי הרב ש. עלבערג, ושוחח עמו כרבע שעה. בשיחה הרביעית, ערך הרבי "סיום" על מסכת תענית וסי' "היד החזקה" לרמב"ם. בסיום השיחה הזכיר בדבר ההכנות ל"מבצע פסח" ושאר המבצעים.

לאחר שיחה זו הורה הרבי לשיר את הניגון שלפני המאמר, ואמר מאמר ד"ה "ויהי כי ישאלך בנך וגוי".

בשיחה האחרונה, אמר הרבי שעלינו **לתבוע** מהקב"ה את הגאולה, כנלמד ממזמור פ"ג בתהלים, בו תובע אסף: "אלקים אל דמי לך תחרש ואל תשקוט אל", וע"י כך פועלים את ענין הגאולה כסיום המזמור: "וידעו כי אתה שמך ה' לבדך עליון על כל הארץ".

בסיום, הזכיר הרבי את חשיבות ההשתדלות בהדפסת התניא בכל מקום בו נמצא יהודי ובישר על הדפסת ספר התניא הוצאת האלף, שבסופו נדפסו כל דפי השער של הוצאת התניא כבפעם הקודמת (בתשמ"ב). הרבי הוסיף כי כל אחד ואחד שתה"י לו סבלנות להמתין, יקבל מהדורה זו, בצירוף שטר של דולר ע"מ לתתו לצדקה. הרבי ביקש שיגשו בסדר מסודר, ללא דחיפות כו', מכיון שיהי' מספיק עבור כולם. עוד אמר הרבי, כי בכדי לתקן מה שבפעם הקודמת (תשמ"ב) ארכה החלוקה שעות רבות וזאת משום שהמחלק הי' רק אחד — יחולקו הפעם ספרי התניא ושטרות הצדקה ע"י "שלוחים" — אברכי הכולל, ומכיון שישנם חמישים אברכים לערך, תהי' החלוקה מהירה פי חמישים מאשר בפעם הקודמת. כדאי גם, המשיך הרבי, שתלמידי הישיבה המבוגרים יסייעו בהגשת ספרי התניא, הבאת ארגוני הספרים, וכיו"ב. הרבי הציע שאברכי הכולל יעמדו בצפוננו של ביהמ"ד ר ("אין צפון אלא תורה") קרוב אל מקום היציאה, ושאר כל הקהל ישארו לשבת על מקומם, ויגשו אחד אחד לקבל את ספר התניא ושטר של דולר, ואז יוכלו לצאת מביהמ"ד ולפנות את המקום לאלו שעדיין לא קיבלו.

הרבי הורה לגן ניגון הכנה. ניגון אדמוה"י (בבא הד' פ"א). נייע זשוריצ'י כלפאצ'י. ואח"כ הורה לשייץ שי' לגן "יהי רצון כו' שיבנה ביהמ"ק". הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה, ואח"כ ציין, שהאמור לעיל אודות חלוקת ספרי התניא מכוון לאנשים נשים וטף.

לאחר שברך ברכה אחרונה, אמר: "אשאר על מקומי עד שאברכי הכולל יעמדו על מקומם ויגישו להם את ארגזי ס' התניא. וכאמור — כל הקהל יואיל בטובו הגדול להשאר על מקומו, ולקום אחד אחד, ואז יסיימו מוקדם יותר, ובסדר מסודר".

חברי הכולל עלו לבימת ההתוועדות וקיבלו חפיסות של שטרות בני דולר, בינתיים נתחוללה בבית המדרש מהומה קלה, שכן לא ידעו מהיכן

יגיעו הארגונים, הרבי שאל (ברמקול) "מה קורה שם?" ושוב קרא, "אולי מישוה יביא איזה ידיעה מהנעשה!" בנתיים סימנו חברי המזכירות ר' בנימין קליין וריל"ג שכל הבחורים ירדו מהספסלים שעיי היציאות. ריל"ג גם התקדם לכיוון אחת היציאות לראות אם הספרים הגיעו. ואילו ר' בנימין סימן והכריז מהבמה. הרבי פנה אליו ואמר לו: "למה אתה עומד פה וצועק..." אח"כ פנה להזקנים שיושבים שם ושאל: "און וואו איז מיין צווייטער גענראל?" (= היכן הגנרל השני שלי?)!! לבסוף חזר ריל"ג והודיע שהגיעו הארגונים. הרבי קם ממקומו ואמר: "אם כן – יכול אני לגשת לקבל את ספר התניא..." והלך לעבר היציאה, שם חילק תניא'ס האברך ר' י. לברטוב וכשראה את הרבי עומד לידו, נתן לו תניא מהארגו בצירוף דולר (הרבי מצא שהיו 2 דולרים ולקח את שניהם) אח"כ חיכה הרבי עד שגם הרב חדקוב, רבי'ק וריל"ג קבלו ספרי תניא ויצא מה"זאל".

בינתיים נמשכה החלוקה מחוץ ל"זאל" עיי כל היציאות והבחורים המבוגרים הזדרזו להוביל את הארגונים מקרון משא ענק, שעמד ברחוב סמוך (יוניון סטריט, עיי הכולל).

אל הרבי נכנס הד"ר ווייס ויצא כעבור למעלה משעה. ברחבה ובשדרה שליד 770 עמדו אנ"ש והת' רוקדים ושרים את הניגון "וידעו כי אתה וגוי". גם לאחר שיצא הרבי ונסע לביתו נמשכו הריקודים עם ספרי התניא. כשעבר הרבי במכוניתו בכביש השירות, ראה אשה מחזיקה בילדתה. לילדה, לא הי' ספר תניא ביד, הרבי הגביה את התניא שלו, וסימן – מתוך המכונית, כאומר – "היכן התניא שלך?!...".

יום ו', יום הבהיר י"א ניסן

כשהגיע הרבי בבקר מביתו עמדה ליד הקופה ילדה קטנה ואמרה לו כי היום הוא יום הולדתה. הרבי נתן לה מטבע לצדקה, ובירכה. ילד אחר אמר לרבי כי לאחיו – שגם נכח במקום – עורכים היום "אופשערניש" והרבי איחל לאבא שיהי' בשעטומי'צ ושיזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט.

מאוחר יותר, נסע הרבי ל"אוהלי".

כשחזר הרבי מהאוהל, ישב עוד זמן מה במכונית והמשיך באמירת "פתח אליהו". כשיצא והלך ל-770, סימן בידו לנהג (ר"י קרינסקי) שהוא מיד חוזר כדי לנסוע הביתה.

היום יצא לאור מכתב כללי כהמשך למכתב מר"ח ניסן (על תוכנו ראה לעיל ברשימת התועדות י"א ניסן).

לקראת "קבלת שבת" הי' חציו המערבי של בית המדרש מסודר להתועדות חסידים שתיערך בליל שבת בשעה 10:00. הרבי כתב במענה להודעה אודות התועדות זו "אזכיר על הציון שיהא בהצלחה וכו'". בתפילה שולבו ניגונים שונים בעידוד הרבי שסימן בידו להגברת השירה. ב"בואי שלום" סימן הרבי בשתי ידיו להגברת השירה והשירה בקעה רקיעים.



בסיום התפלה שרו כולם את הפסוקים 'אל תירא'... וכו', בניגונים הידועים.

מיד אחרי התפלה התיישבו חסידים רבים בחדר השני שליד ביהמ"ד הקטן והתוועדו לכבוד י"א ניסן.

בשעה 10:00 החלה ההתוועדות בבניהמ"ד הגדול. בתחילה לימד הרב מענטליק את מכתבו הכללי של הרבי מר"ח ניסן. בהמשך התוועדו הרב יואל כהן, ועוד כמה מהרבנים והמשפיעים עד לשעות הקטנות של הלילה...

ש"ק, פ' אחרי, י"ב ניסן, שבת הגדול

כשנכנס הרבי לתפלת שחרית הודיע לרילי"ג על התוועדות. מאוחר יותר הראה לו את הרש"י שעליו ידובר בהתוועדות וביקשו להביא את ההנחה מהתוועדות ש"פ "אחרי" תשמ"א שגם בה דובר אודות רש"י זה (כמדומה שגם כשנכנס הרבי להתוועדות היתה ההנחה בתוך הסידור).

בשעה 1:30 נכנס הרבי להתוועדות, כשבידו הק', מלבד הסידור, ספר התניא ה"אלף" שחלקו בי"א ניסן.

הרבי פתח את השיחה הראשונה, בביאור ההוראה משבת הגדול הנקראת כך ע"ש הנס של "מכה מצרים בבכוריהם". הרבי הסביר כי בכך באה לידי גילוי העובדה, שגם מלחמה בין שני גויים – מצריים בבכוריהם, קשורה לחסדו של הקב"ה, כהמשך הפסוק "כי לעולם חסדו", מכאן ההוראה, המשיך הרבי, שכל עניני העולם, כולל מה ש"מלכות מתגרות זו בזו", יש להם שייכות לחסדו של הקב"ה.

בשיחה השנייה, הוסברה ההוראה מקביעות השבת – י"ב בניסן, יום בו הקריב נשיא שבט נפתלי את קרבנו "כנגד אבות ואמהות", הרבי אמר שהלימוד מכך הוא – עבודה באופן של ביטול במציאות שהוא ענינם של האבות. הרבי הזכיר בהקשר לכך, את הסיפור על החסיד ר' יקותיאל ליפלער, שאדמו"ר הצ"צ היה נוהג לשלוח עבורו את צרכי הסדר. כפי שמשופר אירע פעם, שהשליח מסר לו את צרכי הסדר בערב פסח, בהיותו שקוע בחתבוננות עמוקה בעניני חסידות – וכאשר שמע שהרבי שלח עבורו דברי מאכל, הזדרז לאכול מיד כל מה ששלח לו הרבי. הרבי הסביר, שהוא היה בדרגת דביקות של "ביטול במציאות" בה לא היו שייכים "חשבונות" שכללים... מכאן יש ללמוד, אמר הרבי, שכאשר מקבלים שליחות מנשיא דורנו, הרי גם כשעסוקים בענינים נעלים ביותר, יש "לחטוף" ולמלא את השליחות בפועל ממש, מבלי לערוך "חשבונות".

מאמר (כעין שיחה) ד"ה "ויקם עדות ביעקב וגו'". המאמר היי מיוסד על ד"ה זה משנת ת"ש, שהיתה כקביעות שנה זו.

בשיחה הבאה, שאל הרבי בפרש"י (טז, ג). לאחר מכן השיב על כמה מן השאלות שנשאלו בקובצים והעיר שכאשר מתעוררת קושי, יש להתאזר בסבלנות וללמוד את הענין כולו מבלי להסתפק במציאת קושי, הדפסתה

ומיד לגשת ולחפש קושי נוספת... בהמשך, שאל את השאלות בלקוטי לוי"צ והמשיך לבאר את סיום מסכת תענית וסיום הרמב"ם שנתבארו בהתוועדות י"א ניסן.

בשיחה הרביעית, אמר הרבי את הביאור בפרש"י ובהערות על הזוהר – בנוגע למעלת נדב ואביהוא.

בשיחה האחרונה אמר הרבי בקשר להדפסת ספרי התניא שאלו שלא הספיקו להדפיס את ספר התניא במקומם, ישתדלו לעשות זאת עד "פסח שני" ועכ"פ – לפני חג השבועות, והורה גם שעד אז ידפיסו "קונטרס מילואים" שיכיל את "דפי השער" של ספרי התניא שלא נכללו בהוצאה ה"אלף".

הרבי התחיל לנגן "ווי וואָנט משיח נאָו". לאחר מכן ביקש את בקבוק היין, הוסיף בו בעצמו יין ונתן מהגביע לר' אברהם שם טוב, ולר' משה פלר ממינסוטה (שניהם ביקרו ביום ששי אצל נשיא ארה"ב בקשר ל"א ניסן). הרבי גם נתן מהמזונות שמונחים לפניו לר' משה מינצברג (מירושלים), ולר' ש. ז. גוראריי. אחר סימן לחזן ר' מ. טלישבסקי שינגן "יהי רצון... שיבנה", הזכיר אודות השלמת "מבצע פסח", ברכה אחרונה, וניגש למקומו לתפילת מנחה.

לאחר תפלת מנחה ואמירת "עבדים היינו" וכו', התחיל הרבי לנגן "והיא שעמדה", והורה בידו הק' להגברת השירה, וכך, עד שובו לתדרו.

יום א', י"ג ניסן (יום הסתלקות כ"ק אדמו"ר הצ"צ)

בלילה (אחרי בדיקת חמץ) התוועד בבניהמ"ד הקטן הרה"ת דוד ש"י רסקין עם קבוצה מהתי וכן חילק משקה שקיבל (באחת ההתוועדויות לאחרונה) מהרבי, ויין ששהה בחדרו של הרבי והוצא באותו יום כדי לסיימו לפני החג.

יום שני, י"ד ניסן, ערב פסח

הרבי הגיע ל-770 מוקדם מן הרגיל ובשעה 9:30 (לערך) יצא לקריאת התורה.

סמוך לסוף זמן שריפת חמץ ירד הרבי במעלית לקומה התחתונה, שם נמצא תנור ההסקה (בויילער) והשליך את החמץ לאש. אח"כ נטל הרבי מקל וחתה בחמץ. לאחר שהכל נשרף, אמר הרבי את ה"יהי רצון" וחזר לחדרו. אחר חצות היום, התעסקו באפיית המצות עבור הרבי, מלאכה בה זכו להשתתף כמה מהתמימים.

לאחר תפילת מנחה הובאו המצות ל-770, ושניים מן הבחורים זכו להכניס את המצות לחדרו של הרבי, וסידרום שם כשהרבי מביט בנעשה.

עם סיום ההכנות עברו ליד דלת החדר חברי הכולל ש"י והרבי נתן לכל אחד מהם חבילת מצות ע"מ לחלק לכל הקהל (החלוקה נערכה בבניהמ"ד הגדול כרגיל).

הרבי נתן מצות לרש"ג שי ואמר לו שיהי "מיכלא דאסוותא". השו"ב הרי"ש קלמנסון שי (שמכין את היין עבור הרבי) הכניס את היין לתוך חדרו הק', וכשיצא נתן לו הרבי פרוסת מצה באמרו: "מיכלא דמהימנותא".

לד"ר זעליגסאן נתן פרוסת מצה ואמר: "מיכלא דמהימנותא" ביקשו לחכות רגע ואמר כי הוא נכנס לחדרו וחוזר מיד עם חתיכה נוספת, וכעבור רגע יצא ונתן לו ואמר: "מיכלא דאסוותא, מיכלתא דמהימנותא. פסח כשר ושמח וגם לבני הבית".

כן נתן הרבי מצות לכמה שלוחים (מערי השדה) ועורכי סדרים בכ"מ – הנוסעים עוד באותו יום למקומותיהם, למנהלי מוסדות ולחברי המזכירות.

בסיום תפלת ערבית בליל ראשון של פסח, התחיל הרבי לנגן "על אחת כמה וכמה" (במשך החג לווה הרבי בצאתו מביהמ"ד בשיר זה, פעמים החל לנגן בעצמו ופעמים סימן לכך בידו הק').

לאחר שנכנס לחדרו, יצא ונתן מצות לעוד כמה מאנ"ש וכן למשמשים בקודש בבית הרבי.

יום ג', ט"ו ניסן, יו"ט ראשון דחגה"פ

בקריאת התורה הביט הרבי בקונטרס – צילום של הקריאות בתורה וההפטרות של כל ימי חגה"פ (שנעשה ע"י "ועד להפצת שיחות"), וכן קרא מתוכו את ההפטרה.

לאחר תפלת ערבית – ליל יו"ט השני – חילק שוב הרבי מצות ב"גן עדן התחתון" לכמה מאנ"ש וכן למשמשים בקודש ולאחר מכן יצא לספרייה.

יום ה', י"ז ניסן, א' דחוהמ"פ

את פרקי התהלים שאומרים לאחר תפלת שחרית, אמר הרבי בספר שהניח בנו של הרב שלמה קונין מקליפורני שהגיע עתה למצוות ורשם בו את שמו. לאחר אמירת התהלים פנה הרבי לר' שלמה קונין שעמד ליד ארון הקדש ואמר לו "מזל טוב" במאור פנים. לאחר מכן שאל "דאָס איז זיין תהלים?" ותוך שהוא מצביע על הבן המשיך: "זאָל ער דאָס אַרײַנכאַפֿן" (זה תהלים שלו? – שיחטוף את זה...).

בדרכו לחדרו עצר, למספר דקות, למטה ליד הכניסה למעלית ודיבר עם הרב בערל ליווי.

בשעה 12:00 התקיים בביהמ"ד הקטן כנוס לתלמידים השלוחים לשיבות ברחבי העולם. בכינוס נאמו הרב חדקוב, הרב מענטליק והרב רסקין.

בשעה 3:30 – לאחר תפלת מנחה – התקיים באותו מקום כינוס תורה כבכל שנה. בכינוס השתתפו נציגים משיבות תות"ל ברחבי העולם שאמרו פלפולים וענינים בנגלה ובחסידות, הכנס נמשך עד תפילת ערבית.

בערב, נערך באולם ספרית לוי יצחק – ע"ש אביו של הרבי שליט"א – שהיום חל יום הולדתו, כינוס של אנ"ש השלוחים בערי השדה. בכינוס דיבר הרב רסקין ע"פ נקודות שמסר הרב חדקוב. כמו"כ דיברו עוד מספר רבנים.

יום ו', י"ח ניסן, ב' דחוהמ"פ

במשך תפלת שחרית, עיין הרבי כמה פעמים בספר התהלים שהי מונח על הסטענדר.

בשעה 1:30, נכנס הרבי לכינוס "צבאות ה'", כשבידו הק', מלבד הסידור, ספר תהלים.

התפללו תפלת מנחה ובסיומה שרו הילדים – בליווי התזמורת – את הפסוקים אל תירא וכו' ואמרו את י"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל. לאחר מכן דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אל הילדים, כשהרב י.י. העכט מתרגם את הדברים – לאנגלית, בין שיחה לשיחה, כרגיל.

בשיחה הראשונה הסביר הרבי את המיוחד בתקופה זו – בין פסח לשבועות – שהיא תקופת ה"חינוך" של עם ישראל שנולד ביציאת מצרים.

בשיחה השנייה אמר הרבי, שיכול משהו לבוא ולשאול את הילד היהודי: כיצד יכול ילד קטן להתייצב כנגד אוירת החולין שבעולם כולו? עונה ע"כ התורה בפרשת השבוע: "קדושים תהיו כי קדוש אני", הקב"ה שהוא "בעל הבית" של העולם נותן כח לילד היהודי לא להתחשב ב"שטויות" שאומרים לו ולמלא שליחותו בשמחה. בהקשר לכך הסביר גם את ההוראה משיעור התהלים היומי.

השיחה השלישית, נאמרה ברוסית עבור הילדים הנמצאים "מאחורי מסך הברזל". הרבי הדגיש שחוקת היסוד של מדינות אלו מבטיחה את שמירת חופש הפרט – הכולל התנהגות ע"פ תומ"צ. סיפר על אביו רלווי"צ ני"ע, שכאשר דרשה ממנו הממשלה ברוסי לתת "הכשר" לקמח עבור מצות לפסח, הצליח לפעול על ראשי השלטון במוסבה שיאפשרו למשגיחים שלו לפקח על כל טחנות הקמח באוקראינה, למרות ההוצאות הרבות שהיו כרוכות בכך.

אח"כ אמר הרבי שהכנס יתסיים בחלוקת מטבעות לצדקה לכאו"א מהילדים, ובניגוני שמחה. לאחר ששרו את הניגונים, חילק הרבי למדריכים ואח"כ למדריכות, חפיסות מטבעות בני 10 סענט לחלק לילדים.

אח"כ אמר לרילי"ג שיקאו לחברי הכולל לקבל מטבעות עבור המבוגרים (בזמן שתרגם הרב העכט את הדברים מסר הרבי לרילי"ג שיזכיר לרב העכט לפרט שיתנו לכ"א ג' מטבעות: ב' לצדקה, וא' לעשות בו כטוב בעיניהם).

יום א', כ' ניסן, ד' דחוהמ"פ

לפני שנכנס הרבי למעלית – בדרכו לתפלת שחרית בביהמ"ד הגדול – חילק מטבעות לצדקה לכמה ילדים שעמדו שם. אחד הנוכחים ניגש אל

הרבי ואמר לו שהוא נכד המשפיע הרב זלמן הבלין ע"ה. הרבי איחל לו שיהי כמו סבא שלו... לאחר שסיים לחלק את המטבעות פנה אליו שוב הרבי ושאל אותו אם הוא גר בירושלים וכן אם נמצאים אצלו כתבים מהרבי ריי"צ. לאחר שהשיב בחיוב ביקש הרבי ממנו לשלוח את הכתבים והוסיף "בתודה מראשי", לאחר שהביע הלה את הסכמתו.

בסיום התפלה, ניגש אל כ"ק אדמו"ר שליט"א הרב יאלעס (הנוהג לבוא בחג הפסח מידי שנה להקביל את פני הרבי). הוא שוחח עם הרבי מעט ואח"כ הלך אחריו בדרכו לחדרו.

הם ישבו ב"גן עדן התחתון", כשהרבי עטוף בטליתו, ושוחחו כרבע שעה.

(בין הנושאים שהועלו — ללא אחריות כלל: ההבדל בין ברכת המצות לברכת הנהנין; ההבדל בין הבכורים שעבדו במשכן לכל בכורי ישראל; בענין מסירת דברי הי"ע משה רבינו ע"ה לישראל שברוב המקומות בתורה אינה מוזכרת, ופעמים כן ועוד).

בסיום השיחה, עורר הרבי את הרב שי' להדפיס את ספריו וכשאמר שהדבר קשה עליו, אמר לו הרבי שיעזר בנכדו.

בצאתו ליוה אותו הרבי עד דלת "גי"ע התחתון" ונפרד ממנו בחיוך ובמאור פנים.

בשעה 3:15 נכנס הרבי לתפלת מנחה בביהמ"ד הקטן (כרגיל בשווי"ט, התפלל בצד דרום). לאחר מכן, נסע לביתו וחזר ל-770 כמחצית השעה לפני כניסת החג.

בליל שביעי של פסח התאסף קהל רב לביהמ"ד הגדול ב-770, כפי המנהג להיות ערים כל הלילה. לבד מקבוצות הלומדים למטה בביהמ"ד הגדול, התקיים למעלה שיעור בלימוד המכתבים כלליים ע"י הרב מענטליק, ומאוחר יותר התוועד (למטה) הרב דוד רסקין עם התמימים. הרב רסקין עורר במיוחד בענין הייתהלוכה" של שביעי של פסח (בהתוועדות נכח גם הרה"ח הרמ"מ שי' פוטרפאס).

יום ב', כ"א ניסן, שביעי ש"פ

לאחר תפלת מנחה בביהמ"ד הגדול, יצא כל הקהל והסתדר לצאת ל"יתהלוכה". לאחר מספר דקות יצא הרבי לפתח 770 כשהוא מלווה את העוברים במבטו ומוחא כפיים לקול השירה (יצוין, כי, על אף הגשם החזק השתתף רוב הקהל בתהלוכה). גם לאחר שכל התהלוכה עברה, נשאר הרבי לעמוד כ-20 דקות וחיכה לראות אם יש הולכים נוספים. ורק לאחר מכן חזר לחדרו.

בשעה 10:00 לערך, חזרה אחת הקבוצות הגדולות והמשיכה בשירה וריקודים ליד בנין הספרי"ה. הרבי יצא, לפתע, ונעמד ליד דלת הזכוכית החיצונית (שנשארה סגורה) ובמשך כעשר דקות מחא כפיים להגברת השירה

(עפ"י השמועה שאל הרבי בחג השבועות האחרון, בשעה בה היתה התהלוכה צריכה לחזור לקראון-הייסט: "מדוע שקט כאן?...").

יום ג', כ"ב ניסן, אחרון של פסח

בשעה 6:30 (בערך) נכנס הרבי להתוועדות ונטל ידיו הק' לסעודה.

הרבי פתח את השיחה הראשונה בביאור ההוראה מ"אחרון של פסח" המהווה ממוצע בין פסח לשאר ימות השנה, כפי שהדבר מתבטא בכך שאוכלים בו מצה שמורה ועם זה — שרוייה דוקא.

בהמשך לכך, ביאר בשיחה השנייה את שייכות ההפטרה המדברת על הגאולה. העתידה לאחש"פ, הקשור אף הוא לגאולה דלעתיד, כמבואר בחסידות. הרבי אמר כי הדבר קשור דוקא ליו"ט שני של גלויות בו לוקחים כ"ד שעות של חול והופכים אותן לקדושה, שזהו תוכן הגאולה העתידה — להפוך את הגלות לגאולה. ההוראה היתה שיש להמשיך את עניני חג הפסח בימי החול ולפעול בהם חירות.

בשיחה השלישית הוסברה ההוראה משיעור החומש "כי תבואו אל הארץ", שתוכנה כי אין להסתפק בא"י הרוחנית, אלא התכלית היא א"י כפשוטה. הרבי הסביר שהמקור לכך הוא מענה אדמו"ר המהר"ש בהתייחסו לדברי אביו כי ה"קץ" דשנת תר"ח התבטא בהדפסת הלקו"ת. על כך נענה הרבי מהר"ש ואמר שרוצים גאולה כפשוטה! יש לזכור, הוסיף הרבי שליט"א שעוד רגע בא המשיח, ואז לא יהי צורך להתווכח עמו שיוותר על עניני הפרטיים וירוך "לחטוף" עוד משהו לקראת קבלת משיח צדקנו.

השיחה הרביעית היתה אודות שנת העיבור. בין השאר נאמר, כי לעת"ל יהי אור הלבנה כאור החמה וממילא לא יהי שינד ענין העיבור וקידוש החודש ולכן יש לייקר כל רגע שיש הזדמנות לקיים מצוה זו כפשוטה וברוחניות.

לאחר שיחה זו הורה הרבי לשיר את הניגון שלפני מאמר, ואמר מאמר ד"ה "הפך ים ליבשה גוי".

השיחה החמישית היתה בענין החינוך הקשור לתקופה שבין פסח — לידת עם ישראל, ושבועות — הי"ב מצוה" של עם ישראל. הרבי אמר כי החינוך צריך להיות באופן של דוגמא אישית מהתנהגות הורים. בהמשך הזכיר הרבי שיותר ממחצית מילדי ישראל בארה"ב הינם בדרגת "שאינו יודע לשאול" ואינם יודעים מאומה אודות היהדות. ההוראה היתה להשתדל לקראת ימי הקיץ להשפיע על ההורים שישלחו ילדיהם למחנות קייץ החזורים ברוח היהדות.

הרבי הזכיר גם את הכרזת נשיא המדינה בקשר לקביעת יום חינוך" למחשבה והתבוננות אודות חינוך לערכי צדק ויושר, עפ"י שבע מצוות בני נח, שהם היסוד לקיום החברה. כשקיימת הכרזה כזו, סיים הרבי, נקל יותר להשפיע על אוה"ע לקיים את שבע מצוות שלהם.

בשיחה הששית ביאר את מעלת אחשי"פ שהוא גם יום השמיני דפסח, המורה על דרגה שלמעלה משבעת ימי ההיקף – למעלה ממציאות העולם, דרגא שלא באה במדידה של אותיות הכתב. הרבי הסביר שזו הסיבה לכך שמאמרי החסידות שנאמרו ע"י הרביים ביום זה, לא היו שייכים ל"המשך" המאמרים דתקופה זו וכן לא נתנו ע"י הרביים בכתב לאחר אמירתם, ולא נכתבו רק "הנחות". ההוראה היתה שכי"א יחליט, שלכל הפחות, אחת בשבוע, ימצא זמן שבו ישכח מעניני העולם, ישכח מעצמו ויתמסר להתבוננות בענין בחסידות – אליבא דנפשי, ולא כדי לדעת ענין נוסף בחסידות, או כל מטרה אחרת.

בשיחה השביעית, המשיך הרבי את ה"סיום" על מסכת תענית וספר הרמב"ם כהשתתפות ב"כינוס תורה" שיתקיים באסרו חג. הדברים באו כהמשך למה שכבר נתבאר בהתוועדות ליל י"א ניסן ושבת הגדול.

בהמשך לסיום על הרמב"ם, הציע הרבי שיערכו חלוקה של "משנה תורה" לשיעורים יומיים, כך שיסיימוהו עד יום הולדתו של הרמב"ם, בערב פסח, בשנה הבאה. הרבי הדגיש שלא רצוי לנהוג בדומה לחלוקת השי"ס באופן שכי"א לומד מסכת אחת במשך השנה, כיון שהרמב"ם מסתמך תמיד על מה שכתב בהלכות שלפניו – ואלו שילמדו רק את החלקים המאוחרים יותר – עלולים לבוא לדיוקים מוטעים. גם אם קיים חשש שהלימוד יהיה שטחי, הרי יש לכך תקדים בהוראת נשיא דורנו שחילק את התניא לשיעורים יומיים. הרבי העיר שיש ישיבות שלומדים בהם רמב"ם, אך רק דיני ממונות וכיו"ב ומדלגים על תחילת הרמב"ם וכל השאר. וזאת בניגוד לכלל – שהרמב"ם סמך על הלכות קודמות. "ניסיתי לדבר ולעורר על הדבר כמה פעמים וליע לא עלתה בידי לפעול שיתקנו את הדבר, והלואי שיעשו כן מכאן ולהבא". [בדרך אגב, העיר הרבי על טעות נוספת שנשתרשה בישיבות לומר "בדיעבד" במקום "בדיעבד", ואמר כי אמנם ידוע הכלל "שבששתא כיון דעל עלי" – כך הורגלו כולם ("וגם אני הקטן בתוכם"), ולכן, חוששני שאפילו דבר זה לא אצליח לפעול...].

בשיחה האחרונה הזכיר הרבי אודות המבצעים, ובנוגע לכך הסביר את ההוראה מ"קדושים תהיו", שקדושתו של יהודי יכולה להיות כקדושתו של הקב"ה ולכן יש נתינת כח לפעול בכל ענינים אלו.

בסיום השיחה, הורה הרבי לשיר ניגון "הכנה"; ניגון אדה"ז – די בבות (בבא הרביעית – פ"א); נייע זשוריצי. אח"כ הורה לחזן לנגן "יהי רצון ... שיבנה ביהמ"ק". אח"כ אמר הרבי: אלו שעדיין לא שתו ד' כוסות, ישלימו זאת עתה.

אח"כ זימן הרבי (ברכו ברכת המזון בשעה 12:00) ואח"כ התפללו תפלת ערבית. לאחר תפלת ערבית עשה הרבי הבדלה ומיד התחיל לחלק מ"כוס של ברכה" לנאספים ולאורחים רבים שהספיקו להגיע במוצאי החג. בין העוברים לקבל כוס של ברכה, ניגשו שני יהודים מראשי הסוכנות.

הרבי אמר להם שתהי עלי גם ברוחניות, ונתן להם בקבוק יין באמרו שזהו מז' מינים שנשתבחה בהם א"י.

כשנגש א' מהמשלחת הישראלית בני. עם בנו, שאל הרבי את הבן: "אתה סבריה?...".

לכמה וכמה שלוחים ועסקנים נתן הרבי גם בקבוק יין. ביניהם – להרב ר"מ מענטליק שי, עבור ה"כינוס תורה".



להרב יוסף שיינין שי רב העיר אשדוד באה"ק אמר: "אויב ס'איז אייך ניט שווער, נעמט דאָס צו אַייער קהילה" ונתן לו בקבוק יין (אם לא קשה לך, קח את זה עבור הקהילה שלך).

לאי שניגש ואמר שהא הזוכה בגורל מקזבלנקה (שבמרוקו) נתן הרבי בקבוק יין ואמר לו בצרפתית שיחלק את זה "לכל העם בקזבלנקה".

בחור א' – מבין הניגשים – לקח בעצמו בקבוק יין, מישהו גער בו והוא החזיר את הבקבוק. הרבי קרא לו ונתן לו את הבקבוק...

החלוקה נמשכה עד השעה 3:00 לפנות בוקר כשכל התי עומדים סביב ושרים, כתמיד קודם צאתו התחיל הרבי לנגן "כי בשמחה תצאו".

כחצי שעה לאחר סיום כוש"ב יצא הרבי מחדרו ונסע לביתו.

את ימי החג וחווה"מ עשה הרבי בספרי וכמעט כל פעם לווה בשירה בצאתו לשם ועודד את השרים בידו הק'.

כל תפלות החג, נערכו בבניהמ"ד הגדול למטה, למעט תפלות אחדות.

לקראת הפסח, הותקנה בימה מיוחדת לקריאת התורה בביהמ"ד הגדול, ולה מתקן המאפשר להגבי את החלק העליון, בשעת קריאת ההפטרה (או המפטיר – כשקוראים בס"ת הקטן).

יום ד', כ"ג ניסן, אסרו חג

נסע ל"אווהל".

כבכל שנה, התקיים היום כינוס תורה בזאל הגדול בארגונו של ראש הישיבה הרב מענטליק שליט"א. בתחילת הכינוס, חזר הרב יואל כהן על הסיום בספר הרמב"ם אותו אמר הרבי באחש"פ כהשתתפות בכנוס זה.

יום ה', כ"ד ניסן

בשעה 8:00 בערב נכנס הרבי ליחידות (כללית) בבית המדרש הגדול והתיישב בצד דרום (כביחידות שאחרי י"שבת), שלא כבפעם הקודמת נכנסו קודם האנשים ואח"כ הרבי. בשיחה שארכה כרבע שעה, אמר הרבי בין השאר, כי כאשר כו"כ יהודים נמצאים במקום אחד במשך תקופה מסויימת ועוסקים בענייני תומ"צ מהוה הדבר תוספת כח, חיות וחיוזוק בכל ענייני יהדות. ויה"ר שכאו"א מכס יקח את האוירה והמצב רוח דכאן למקומו – להאיר עוד יותר את הסביבה. אח"כ אמר, כי כל אחד ואחת מהנוכחים יקבל שטר של דולר כ"שליחות של מצוה" ע"מ שבבואו למקומו יחליפו במעות המדינה, ויתנו לצדקה.

בהמשך הוסיף כי מכיון שאפשר לנצל הזדמנות זו ששומעים את השיחה ככו"כ מקומות ב"הוק"אפ" (= שידור) יזכיר שוב אודות ההצעה בקשר ללימוד הרמב"ם ע"מ לסיים בסמיכות ליום הולדת הרמב"ם בערב פסח (או בסמיכות לו בגלל טרדות החג) ומכיון שיש ברמב"ם בערך 1000 פרקים לכן יש ללמוד החל מיום ראשון הקרוב (ז"ך ניסן) – ג' פרקים ליום, ואז יסיימו עד יום הני"ל. מי שקשה לו ללמוד ג' פרקים – ילמד פרק א' ליום ויסיים לסוף ג' שנים כיון שבנתיים תהי' שנת העיבור יוכלו לסיים זאת בסמיכות ליום היאצ"ט של הרמב"ם בכ"י טבת. יצווין, כי באותו הרגע בו הזכיר הרבי כי הדברים נשמעים ב"שידור" החל חדר התקשורת להשמיע את דברי הרבי ברמקולים בביהמ"ד הקטן, מחוץ ל-770 ולרחבי העולם.

לאחר מכן נתן הרבי שטר של דולר לכל אחד ואחת מהנוכחים. כשיצאו אלה נכנסה קבוצת חתני בר מצוה ובני משפחותיהם ולאחר מכן קבוצה של חתנים וכלות. הרבי בירך כל קבוצה במשך כמה דקות ונתן לכ"א שטר של דולר לצדקה.

יום ו', כ"ה ניסן

א' מאנ"ש שכתב אתמול לרבי שכפי הנראה יקשה עליו לסיים ג' פרקים ברמב"ם בכל יום, קיבל היום מענה שתוכנו (בערך): הרי דובר (בשיחה) שישנה גם אפשרות שני – ללמוד בכ"י פרק אחד, וכנראה שייך זה גם אליו.

ש"ק, פ' קדושים, כ"ו ניסן, מבה"ח אייר

1:30 – התוועדות.

הרבי פתח בשיחה הראשונה בביאור מעלתו של חודש אייר, המתברך משבת זו, שענינו עבודת ההכנה למתן תורה ע"י ספירת העומר המבטאת את התשוקה והגעגועים של בני"י לקבלת התורה בכך שספרו את הימים לקראת מ"ת.

בשיחה השניה ביאר את שם החודש אייר, ר"ת אני י"י רפאיך. הרבי הסביר שהרפואה נמשכת מלמעלה – ובאה ע"י רופא בשר ודם הצריך לקשר את ענין הרפואה לקב"ה. על הרופא, המשיך הרבי, לסלק פניות אישיות ולדרוש רק את טובת הזולת, בידעו שהוא ממלא את שליחות ה' וכן עליו לדאוג גם לרפואת הנפש – להשפיע על הפונה אליו להיטיב הנהגתו – המוסיפה בבריאות הגוף. כן ביאר הרבי את ההוראה מפרשת – "קדושים", והסביר כי צריכה להיות הבדלה מן העולם ויחד עם זאת לא להנתק ממנו ולהמשיך בו קדושה. כן ביאר את ההוראה מכ"ו ניסן – יום פטירת יהושע בן-נון שענינו קבלת התורה ממש רבינו.

השיחה השלישית יוחדה להצעה אודות קביעת שיעור יומי ללימוד הרמב"ם. הרבי הסביר בפירוט את טעמי ההצעה: אחדות ישראל, ע"י שרבים לומדים שיעור קבוע בענין אחד בתורה; מעלה מיוחדת ברמב"ם שהוא הספר היחיד שכולל את כל הלכות התורה כולל ההלכות שאינן נוהגות בזה"ז ובכך מקיימים את המצוה ללמוד את כל התורה שבע"פ.

הרבי הסביר שמצד הטעם השני, מודגש שכל אחד ילמד בעצמו את כל הרמב"ם.

בהמשך, אמר הרבי שיש לאחד בענין זה את כל ישראל – גם אנשים וילדים מתחת לגיל בר-מצוה – ולכן יוכלו הם ללמוד בספר המצוות לרמב"ם בו נתבארו המצוות בקיצור, בהתאם לסדר ההלכות במשנה תורה – כך שכולם ילמדו אותם המצוות באותו פרק זמן. והרבי סיים: יה"ר שהצעה זו תתקבל בכל מקום ומקום ובכך יזרוז קיום היעוד המובא בסיום ספר "היד החזקה" – "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים ליס מכסים".

מאמר (כעין שיחה) ד"ה משה קיבל תורה מסיני.

בשיחה הרביעית, שאל בפרש"י (יט, ט"ז), בהערות על הזוהר וכן בפרקי אבות (במשנה הראשונה), כנהוג בשבתות הקיץ.

בהמשך, אמר הרבי בנוגע ללימוד הרמב"ם שיש להתחיל מן ההקדמה בה כותב הרמב"ם את כללי חיבורו. הרבי ביאר את שייכות הפסוק "אז לא אבוש בהביטי אל כל מצוותיך", הפותח את ההקדמה לחיבורו של הרמב"ם. הרבי ביאר זאת בהקדמת דברי הרמב"ם שכותב שקרא לספרו "משנה תורה" לפי שאדם קורא בתורה שבכתב ואח"כ קורא בזה וממנו יודע תורה שבע"פ כולה, ולכאורה מניין לרמב"ם כזו "ברייטקייט" לכתוב זאת? וזוהי כוונתו בהביאו את הפסוק, כלומר, כאשר "בהביטי אל כל מצוותיך",

שהביט והתבונן בכל מצוות התורה, הרי חייב ומוכרח הוא לפרסם חיבורו כדי לזכות את ישראל שידעו את הדינים, ולכן: "אז לא אבוש".

בשיחה החמישית נתבארו העניינים ברשי"י, בהערות על הזוהר ובפרקי אבות. ההוראה מפרקי אבות היתה הלימוד לדיינים וראשי ישיבות מכך שמשם קבל תורה מסיני, המורה על ענוה וביטול שקודמים לכל.

בסיום הזכיר אודות ההתוועדות השנתית של צעירי אגודת חב"ד, שעליהם לפעול בחיות והתלהבות כדרכם של צעירים, גם אם הם כבר "זקנים"...

הרבי נתן בקבוק משקה לרב דוד רסקין לאחר שמוג מהבקבוק לכמה מעסקני צא"ח.

כמו כן ביקש שיכריזו על ההתוועדות, ולאחר ההכרזה הורה שיוסיפו שההתוועדות תהיה ביום ההולדת של אדמו"ר המהרי"ש "לכתחילה אריבער".

עפ"י הוראתו של הרבי החל הקהל - לנגן "לכתחילה אריבער". ואח"כ הורה לחזן שיי לנגן "יהי רצון כו' שיבנה בית המקדש", ומחא כפיו הקי להגברת השירה במהירות גוברת והולכת.

לאחר תפלת מנחה, ישב הרבי במקומו לאמירת פרקי אבות (פ"א).

יום א', כ"ז ניסן

הרבי הגיע ל-770 בשעה 11:00 לערך (10:00 לפי שעון החורף שהועבר במוצש"ק). לתפילת מנחה נכנס בשעה 3:15 לפי שעון הקיץ.

יום ג', כ"ט ניסן, ער"ח אייר

נסע ל"אוהלי".

יום ד', ל' ניסן, אדר"ח אייר

בצאתו מביהכניס, לאחר קריה"ת, חילק הרבי (שלא כרגיל) מטבעות לצדקה לילדים. המתין עד שהכניסו את הכסף לקופה ואח"כ נכנס לחדרו.

מתשובות הרבי בחודש זה

נוסח המענה שהואיל הרבי לענות במענה על קבלת מספר קובצי תורה וכיו"ב שנמסרו לקראת י"א ניסן:

"ת"ח על הברכות,

וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

חגה"פ כו"ש.

אזכיר עה"צ".

* * *

"נת' ות"ח.

דבר בעיתו - ביום י"א - נשיא לבני אשר - בניסן, חדש הגאולה.

ביום הששי - יום שהוכפל בו טוב

אזכיר עה"צ".

* * *